

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан стоматологічного факультету
проф. Костенко Є.Я.
« _____ » _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Предметна спеціальність	«Дитяча стоматологія»
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська, англійська

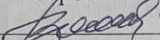
Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої терапевтичної стоматології» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія» предметної спеціальності (спеціалізації) «Дитяча стоматологія» освітньої програми «Стоматологія».

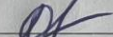
Розробники:

Мельник В.С., кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої стоматології
Зомбор К.В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології
Білищук Л.М., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології
Дячук Е.Й., старший викладач кафедри дитячої стоматології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри дитячої стоматології протокол № 3 від « 16 » березня 2023 року.

Завідувач кафедри доц. Мельник В.С.

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету. протокол № 8 від « 21 » березня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії проф. Клітинська О.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	4
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	7
	Лекції:
	10
Вид підсумкового контролю: залік	Практичні:
	50
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота
	60

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення курсу за вибором «Актуальні питання дитячої терапевтичної стоматології» є засвоєння особливостей клініки, діагностики та лікування стоматологічних захворювань у дітей різного віку; ознайомлення з сучасними принципами організації та управління лікувально-профілактичною стоматологічною допомогою; вміння організації первинної профілактики стоматологічних захворювань, диспансеризації та планової стоматологічної санації дитячого населення.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою (ЗК 4);

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталогорозвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області (ФК 4);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області (ФК 9);
- пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ (ФК 16);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої терапевтичної стоматології» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 9. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
- ОК 24. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології
- ОК 29. Основи радіології і методи інструментальної діагностики

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої терапевтичної стоматології» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та	ПРН 2

інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу	
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань	ПРН 3
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ПРН 6
Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної й немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ПРН 7
Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 9
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в	ПРН 21

різних умовах.	
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування вибіркової навчальної дисципліни «**Актуальні питання дитячої терапевтичної стоматології**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в дитячій стоматології.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3
3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : <ul style="list-style-type: none"> - характер та принципи лікування захворювань в дитячій терапевтичній стоматології; - провідні синдроми і симптоми у дитячій терапевтичній стоматології; - клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології; - морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології; - невідкладні стани в клініці дитячої терапевтичної стоматології; 	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 15 ПРН 17
4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти : <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої терапевтичної стоматології; - планувати обстеження стоматологічного хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях та їх ускладненнях; - проводити диференціальну діагностику в клініці дитячої терапевтичної стоматології; - проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології; - ставити остаточний діагноз основних захворювань в клініці дитячої терапевтичної стоматології; - надавати необхідну невідкладну допомогу при екстрених станах в клініці дитячої терапевтичної стоматології; - обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології; - обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології. 	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та групових теоретично-практичних завдань під час практичних занять та самостійної роботи студента;
- вирішення типових клінічних задач (відповідно до етапів заняття);
- виконання тестових завдань/тестовий контроль (відповідно до етапів заняття);
- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- аналіз та оцінка результатів клінічної роботи;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Контроль теоретичних знань:

- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу
- Письмовий теоретичний контроль.
- Письмове тестування.

Контроль практичних навичок та вмінь:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форми модульного контролю

Модульний контроль (МК) проводиться на практичному занятті модулю (згідно розкладу). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «**Актуальні питання дитячої терапевтичної стоматології**» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Контроль теоретичних знань:

- Індивідуальне усне опитування.
- Письмове вирішення тестових завдань.
- Письмовий теоретичний контроль

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться на заключному практичному занятті згідно розкладу. Складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (лекції та практичні заняття) з дисципліни «**Актуальні питання дитячої терапевтичної стоматології**» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання та практичні навички:

- Письмове вирішення тестових завдань.
- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу.
- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	
1	2	3	4	5	7	8	9	10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «**відмінно**» (**90-100 балів, А**) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «**добре**» (**82-89 балів, В**) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вмів порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	15	30
Практичні навички	15	35
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	4	4
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	11	11
Презентація	1	5
Реферат	1	5
Модульна контрольна робота	1	10
Разом		100

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем модуля, на останньому практичному занятті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Підсумковий модульний контроль складається із таких етапів.

I - етап – письмова відповідь на тестові завдання (бланковий або комп'ютерний тестовий контроль). Студент відповідає на 20 тестів з тем кожного змістового модуля. Максимальна кількість - 60 тестових завдань.

II - етап – письмова (або усна) відповідь на питання з матеріалу підсумкового модуля. Студент отримує 2 питання, на які повинен відповісти. Питання віддзеркалюють матеріал кожного змістового модуля і відповідають темам лекцій, практичних занять і СРС, які входять до підсумкового модуля

III - етап – перевірка знання практичних навичок.

Максимальна кількість балів за 100 бальною шкалою, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ “Захворювання тканин пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей. Комплексна діагностика та визначення індивідуальних підходів до профілактики і лікування основних стоматологічних захворювань у дітей”.

Змістовий модуль 1. Захворювання тканин пародонта у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика”.

Змістовий модуль 2. “Захворювання слизової оболонки порожнини рота і губ (травматичні, вірусні, алергійні, грибкові та при захворюваннях внутрішніх органів і систем) у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика”.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
	Форма навчання:

	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування катарального гінгівіту у дітей. Вибір лікарських засобів, методика їх застосування.	13	2	5			6
Тема 2. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування гіпертрофічного гінгівіту у дітей. Вибір лікарських засобів, методика їх застосування.	11		5			6
Тема № 3: Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування гострого виразкового гінгівіту у дітей. Вибір лікарських засобів, методика їх застосування.	13	2	5			6
Тема № 4: Пародонтит у дітей. Клініка, діагностика. Принципи лікування пародонтиту у дітей.	11		5			6
Тема № 5: Пародонтальний синдром у дітей. Клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога. Контрольне заняття 1	11		5			6
Разом за 1 модуль	59	4	25			30
Змістовий модуль 2						
Тема № 6: Гострий герпетичний стоматит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, лікування, профілактика.	11		5			6
Тема № 7: Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	13	2	5			6
Тема № 8: Прояви в порожнині рота при захворюваннях системи крові у дітей. Тактика дитячого стоматолога.	13	2	5			6
Тема № 9: Захворювання губ та язика у дітей. Самостійні та симптоматичні хейліти. Причини, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	13	2	5			6
Тема № 14: Контрольне заняття №2. Захист історії хвороби.	11		5			6
Разом	120	10	50			60

6.3. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	К-сть годин
1.	Тема № 1: Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування катарального гінгівіту у дітей. Вибір лікарських засобів, методика їх	5

	застосування.	
2.	Тема № 2: Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування гіпертрофічного гінгівіту у дітей. Вибір лікарських засобів, методика їх застосування.	5
3.	Тема № 3: Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування виразково-некротичного гінгівіту у дітей. Вибір лікарських засобів, методика їх застосування.	5
4.	Тема № 4: Пародонтит у дітей. Клініка, діагностика. Принципи лікування пародонтиту у дітей.	5
5.	Тема № 5: Пародонтальний синдром у дітей. Клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога. Контрольне заняття № 1	5
6.	Тема № 6: Гострий герпетичний стоматит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Прояви в порожнині рота при інфекційних захворюваннях у дітей. Тактика лікаря-стоматолога.	5
7.	Тема № 7: Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Прояви алергії у порожнині рота дітей різного віку. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	5
8.	Тема № 8: Прояви в порожнині рота при захворюваннях системи крові у дітей. Тактика дитячого стоматолога. Прояви в порожнині рота при захворюваннях шлунково-кишкового тракту та ендокринної системи у дітей. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит Клініка, діагностика, тактика дитячого стоматолога.	5
9.	Тема № 9: Захворювання губ та язика у дітей. Самостійні та симптоматичні хейліти. Причини, клініка, діагностика, лікування.	5
10.	Тема № 10: Контрольне заняття № 2. Захист історії хвороби.	5
Всього годин:		50

Practical topics

№ з/п	Topic Name	Quantity hours
1.	The clinic, diagnosis, differential diagnosis and treatment of catarrhal gingivitis in children. The choice of drugs, methods of their use.	5
2.	The clinic, diagnosis, differential diagnosis and treatment of hypertrophic gingivitis in children. The choice of drugs, methods of their use.	5
3.	The clinic, diagnosis, differential diagnosis and treatment of ulcer-necrotic gingivitis in children. The choice of drugs, methods of their use.	5
4.	Periodontitis in children. Clinic, diagnostics. Principles of treatment of periodontitis in children.	5

5.	Periodontal Syndrome in children. Principles of treatment of periodontitis in children. Control of the content module №1.	5
6.	Acute herpetic stomatitis in children. Etiology, pathogenesis, clinical manifestations, diagnosis, differential diagnosis, treatment and prevention. Manifestations of infectious diseases in children's mouth. Tactics dentist.	5
7.	Fungal lesions of the oral mucosa in children. Etiology, pathogenesis, clinical manifestations, diagnosis, differential diagnosis, treatment and prevention. Allergies in the mouth of children of all ages. The clinic, diagnosis, treatment and prevention.	5
8.	Manifestations in the oral cavity in diseases of the blood system in children. Tactics of a pediatric dentist. Manifestations in the oral cavity in diseases of the gastrointestinal tract and endocrine system in children. Chronic recurrent aphthous stomatitis Clinic, diagnosis, tactics of pediatric dentist.	5
9.	Diseases of the lips and tongue in children. Independent and symptomatic cheilitis. The causes, clinical features, diagnosis, treatment.	5
10.	Topic № 10: Final modular control (FMC)	5
Total		50

Теми лекційних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Захворювання пародонту у дітей: етіологія, патогенез. Гінгівіти, пародонтит та пародонтальний синдром у дітей: розповсюдженість, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування та профілактика.	2
2.	Грибкові ураження СОПР у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
3.	Алергічні ураження СОПР у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика, лікування.	2
4.	Прояви в порожнині рота при захворюваннях системи крові у дітей. Клініка. діагностика, тактика дитячого стоматолога.	2
5.	Захворювання губ та язика у дітей різного віку. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.	2
	Всього годин	10

Topics of lectures

№	Topic Name	Quantity hours
1.	Periodontal diseases in children: etiology, pathogenesis. Gingivitis. Periodontitis, periodontal syndrome in children: prevalence, clinic, diagnosis, differential diagnosis, treatment and prevention.	2
2.	Fungal lesions of SOPR in children. Etiology, pathogenesis, clinic, diagnosis, treatment, prevention.	2
3.	Manifestations in the oral cavity in infectious and somatic diseases in children. Clinic, principles of treatment.	2
4.	Allergic lesions of SOPR in children. Etiology, pathogenesis, diagnosis, treatment.	2
5.	Manifestations in the oral cavity in diseases of the blood system in children. Clinic. diagnosis, tactics of a pediatric dentist.	2
Total		10

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних, семінарських занять (теоретична, опрацювання практичних навичок, вмінь), номери тем: 1 - 10	25
2.	Самостійне опрацювання тем, що не входять до плану практичних занять:	3
	1. Морфо-функціональні особливості слизової оболонки порожнини рота у дітей в різні вікові періоди. Специфічні та неспецифічні механізми захисту СОПР у дітей.	
	2. СНІД. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика. Особливості клінічних проявів у дітей. Тактика лікаря-стоматолога. Профілактика.	3
	3. Лабораторні методи дослідження при захворюваннях тканин пародонту і СОПР у дітей	3
	4. Специфічна інфекція порожнини рота у дітей (туберкульоз, сифіліс та ін.). Особливості клінічних проявів на СОПР. Тактика дитячого стоматолога.	3
	5. Травматичні ураження СОПР у дітей. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	3
	6. Герпетична інфекція порожнини рота у дітей. Епідеміологія. Етіопатогенез. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.	3
	7. Невідкладна допомога в клініці дитячої терапевтичної стоматології.	3

3.	Індивідуально-дослідницька самостійна робота, теми: 1. Фармакодинаміка основних груп лікарських засобів, що застосовуються при лікуванні захворювань тканин пародонта та слизової оболонки порожнини рота у дітей.	4
	2. Фітотерапія в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і СОПР у дітей.	2
	3. Фізіотерапевтичні методи лікування в дитячій терапевтичній стоматології.	2
	4. Зміни в порожнині рота при ортодонтичному лікуванні знімною і незнімною апаратурою. Клініка, лікування і профілактика.	2
4.	Підготовка до підсумкового модульного контролю (ПМК)	4
	Всього годин:	60

Технічні засоби:

1. питання I-III рівнів складності ;
2. тести II-III рівнів складності ;
3. задачі II-III рівнів складності ;
4. професійні алгоритми ;
5. таблиці;
6. навчальні альбоми;
7. орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою;
8. методичні рекомендації
9. рекомендована література

Обладнання:

1. Інструменти для препарування каріозної порожнини: алмазні бори для розкриття каріозної порожнини до турбінного наконечника: кулясті, фісурні; бори для препарування та формування дна та стінок порожнини (твердосплавні, для механічного чи мікромоторного наконечника(кулясті, фісурні, зворотньоконусні)); бори для обробки емалевого краю (фісурні алмазні); гострі екскаватори для некротомії в залежності від розміру порожнини.
2. Кутові наконечники (механічні чи мікромоторні з регуляцією швидкості обертів).
3. Турбінні наконечники з водяним охолодженням.
4. Антисептичні розчини (фурацилін, хлоргексидин, етоній, мікроцид): для обробки ротової порожнини; для обробки каріозної порожнини.

Програмне забезпечення: Clinic Cards**Платформа для дистанційного навчання:**

www.e-learn.uzhnu.edu.ua

www.meet.google.com

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**Основна література**

1. Хоменко Л.О. та спів. Терапевтична стоматологія дитячого віку, Київ, Книга плюс, 2001.- 524с.
2. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології (за ред. проф. Л.О.Хоменко). – К.: ”Книга Плюс”, 2011. - 320 с.
3. Хоменко Л.А., Остапко Е.И., Биденко Н.В. Клинико-рентгенологическая диагностика

заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков.- Киев: «Книга плюс», 2004.- 200с.

4. Хоменко Л.А., Биденко Н.В. Практическая эндодонтия инструменты, материалы и методы. - Киев, Книга плюс, 2002. - 216с.

5. Биденко Н.В. Стеклоиономерные материалы и их применение в стоматологии. –Москва: «Книга плюс», 2003. –144 с.

6. Хоменко Л.А., Савичук А.В., Биденко Н.В., Остапко Е.И. и др. Профилактика стоматологических заболеваний: учебное пособие. – Ч.1. –К.:”Книга Плюс”,2007. –127 с.

7. Хоменко Л.А., Савичук А.В., Биденко Н.В., Остапко Е.И. и др. Профилактика стоматологических заболеваний: учебное пособие. – Ч.2. –К.:”Книга Плюс”,2008. –132 с.

Допоміжна література

1. Борисенко А.В. Терапевтична стоматологія. Т 2. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсис –К.: Медицина, 2010.- 560с.

2. Борисенко А.В. Терапевтична стоматологія. Т 3. Захворювання пародонта К.: Медицина, 2011. – 613 с.

3. Борисенко А.В.. Терапевтична стоматологія. Т 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота - К.: Медицина, 2010. – 639 с.

4. Боровский Е.В., Иванов В.С., Максимовский Ю.М., Максимовская Л.Н. Терапевтическая стоматология. –М.: Медицина, 1998. –736 с.

5. Боровский Е.В., Жохова Н.С. Эндодонтическое лечение. –М., 1997. –64 с.

6. Боровский Е.В., Леонтьев В.К. Биология полости рта. – М.: Медицина, 1991. – 198 с.

7. Гранитов В.М. Герпесвирусная инфекция. –М.:Медкнига, Н.Новгород: изд-во НГМА, 2001. –88 с.:ил.

8. Григорьян А.С., Грудянов А.И., Рабухина Н.А., Фролова О.А. Болезни пародонта. Патогенез, диагностика, лечение. – М.:МИА, 2004. – 320 с.

9. Даггель М.С. и соавт. Атлас реставрации молочных зубов. И-во „Лори”, Москва, 2001.

10. Данилевський М.Ф., Сидельникова Л.Ф., Рахній Ж.І. Пульпіт. – К.Здоров’я, 2003. – 168 с.

11. Данилевський М.Ф., Несін О.Ф., Рахній Ж.І. Захворювання слизової оболонки порожнини рота; за ред. проф.. М.Ф.Данилевського – К.:”Здоров’я”, 1998. – 408 с.

12. Дельцова О.І., Чайковський Ю.Б., Геращенко С.Б. Гістологія та ембріогенез органів ротової порожнини: навчальний посібник.- Коломия: ВПТ “Вік”, 1994. – 94 с.

13. Заболевания слизистой оболочки полости рта и губ / под ред. проф. Е.В.Боровского, проф.А.Л.Машкиллейсона. – М.:МЕДпресс, 2001.- 320с., ил.

14. Иванов В.С., Винниченко Ю.А., Иванова Е.В. Воспаление пульпы зуба. – м.:МИА, 2003. – 264с.

15. Ключева С.К., Мороз Б.Т. Основы генетики для стоматологов. – СПб.:ООО «МЕДИ издательство», 2005. – 68 с.

16. Колесов А.А. Стоматология детского возраста. – 4-е изд. -М.:Медицина, 1991. – 464с.

17. Корчагина В.В. Лечение кариеса зубов у детей раннего возраста. – М.:МЕДпресс-информ, 2008. –168 с.

18. Костромская Н.Н., Глотова О.Н. Лечебные и изолирующие прокладки в стоматологии. – М.:Медкнига, Н.Новгород:Изд-во НГМА, 2001. – 80 с.

19. Курякина Н.В. “Терапевтическая стоматология детского возраста” М.-МИА, 2007.- 632с.

20. Максимовская Л.Н., Рощина П.И. Лекарственные средства в стоматологии: Справочник. – 2-е изд. - М.: Медицина, 2000. – 240 с.

21. Andlaw R.J., Rock W.P. A manual of pediatric dentistry. – Churchill Livingstone, 1996. – 250 p.

22. Curzon M.E.J., Roberts J.F., Kennedy D.B. Kennedy’s pediatric operative dentistry. – Wright, 1996. – 198 p.

23. Ingle J.I., Bakland L.K. Endodontics. William&Wilkins, 2002. – 1004 p.
16. Studervant's art and science of operative dentistry / Ed. T.M.Roberson, H.O.Heymann, E.J.SWift. – Mosby, 2002.- 947 p.
24. Stanley J.N. Wheeler's dental anatomy, physiology, and occlusion / J.N. Stanley, M.M. Ash. – Saunder Elsevier. – 2010. – 401 p.
25. Fuller J.L. Schulein Concise Dental Anatomy and Morphology / J.L. Fuller, G.E. Denehy, M.T.Schulein. - University of Iowa, Publications Dept, 1999. – 218 p

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)   (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

